

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5889

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΠΟΛ. 1240

Τροποποίηση της ΠΟΛ 1177/2018 σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη διενέργεια δραστηριότητας των πλοίων κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα για σκοπούς χορήγησης απαλλαγών από το φόρο προστιθέμενης αξίας.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα ΦΠΑ» (Α' 248),

β) της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας (L 347/11.12.2006), όπως ισχύει και ιδίως του άρθρου 148,

γ) του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (L 256/07.09.1987),

δ) του ν. 2321/1995 «Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και της συμφωνίας που αφορά την εφαρμογή του Μέρους XI της Σύμβασης» (Α' 136),

ε) του α.ν. 230/1936 «Περί καθορισμού αιγιαλίτιδας ζώνης της Ελλάδος» (Α' 450),

στ) του άρθρου 139 του ν.δ. 187/1973 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» (Α' 261),

ζ) του π.δ. 49/2005 «Ενσωμάτωση της οδηγίας 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002 «Δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωση» (Α' 66),

η) του ν. 4256/2014 «Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις» (Α' 92),

θ) τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αριθμ. ΠΟΛ 1177/2018 (ΦΕΚ Β' 4420/4.10.2018) και θέμα «Όροι και προϋποθέσεις για τη διενέργεια δραστηριότητας των πλοίων κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα για σκοπούς χορήγησης απαλλαγών από το φόρο προστιθέμενης αξίας»,

ι) της απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών ΥΠΟΙΚ 0010218 ΕΞ 2016 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Οικονομικών Αικατερίνη Παπανάτσιου» (Β' 3696/2016),

ια) του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

ιβ) του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98),

ιγ) του Κεφαλαίου Α' (Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων) του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), και ειδικότερα των άρθρων 1, 2, 13, 14, 17 και 41.

2. Την ανάγκη εξειδίκευσης των κριτηρίων για τον προσδιορισμό της έννοιας «διενέργεια δραστηριότητας κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα».

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τροποποίηση των διατάξεων
της ΠΟΛ 1177/2018.

1. Η περ. 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«4.«Ταξίδι στην ανοιχτή θάλασσα»: Προκαθορισμένος πλους εσωτερικού που η διανυθείσα απόσταση μεταξύ του λιμένα αναχώρησης και του λιμένα άφιξης, ή μεταξύ δύο διαδοχικών λιμένων στην περίπτωση που μεσολαβούν ενδιάμεσοι λιμένες, είναι μεγαλύτερη των 12 ναυτικών μιλίων.

Ειδικά στην περίπτωση δρομολογημένων πλοίων ή ημερόπλοιων του ν. 4256/2014 θεωρείται ως ταξίδι στην ανοιχτή θάλασσα ο πλους που η διανυθείσα απόσταση από το λιμένα αναχώρησης έως και την επιστροφή του σε αυτόν είναι μεγαλύτερη των 24 ναυτικών μιλίων, ανεξαρτήτως της ύπαρξης ενδιάμεσων λιμένων.

Για πλόες που ο λιμένας αναχώρησης και ο λιμένας άφιξης και όλοι οι τυχόν ενδιάμεσοι λιμένες βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα, ή στο ίδιο νησί, τα ανωτέρω ισχύουν, μόνο εάν το πλοίο εξέρχεται για μέρος της διανυθείσας απόστασης στην ανοιχτή θάλασσα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2.»

2. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Τα πλοία που εκτελούν αποκλειστικά προκαθορισμένους πλόες θεωρείται ότι διενεργούν δραστηριότητα κυρίως στην ανοικτή θάλασσα για μια συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο, εφόσον εκτελούν ταξίδια στην ανοιχτή θάλασσα και σε διεθνείς προορισμούς, σε ποσοστό άνω του 60% των συνολικών ταξιδιών τους για την περίοδο αυτή, χωρίς να εξετάζεται καμία άλλη προϋπόθεση αναφορικά με το σύνολο των μιλίων που διανύονται στην ανοιχτή θάλασσα.

2. Τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής του ν. 4256/2014, ως πλοία που δεν πραγματοποιούν προκαθορισμένους ναύλους, θεωρείται ότι διενεργούν δραστηριότητα κυρίως στην ανοικτή θάλασσα, για μία συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο, εφόσον άνω του 60% της συνολικά διανυόμενης απόστασης για την εν λόγω περίοδο, βάσει των ναύλων που πραγματοποιούν, διενεργείται, σε χωρικά ύδατα άλλου κράτους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2, ή πέραν των 6 ναυτικών μιλίων από τη φυσική ακτογραμμή της ηπειρωτικής Χώρας εάν ο λιμένας αναχώρησης βρίσκεται στην ηπειρωτική Χώρα, ή πέραν των 6 ναυτικών μιλίων από τη φυσική ακτογραμμή του νησιού που βρίσκεται ο λιμένας αναχώρησης. Στην περίπτωση που τα πλοία αυτά χρησιμοποιούνται και ως επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια, βάσει του ίδιου νόμου, στον ανωτέρω υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη και οι διανυόμενες αποστάσεις που διενεργούνται από τη δραστηριότητά τους αυτή.»

3. Η περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Τα πλοία που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά ως ημερόπλοια του ν. 4256/2014. Κατ' εξαίρεση, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 3 και του άρθρου 4 της παρούσας, τα πλοία αυτά θεωρείται ότι μπορεί να διενεργούν δραστηριότητα κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα, εάν από τη δήλωση της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4256/2014 προκύπτει ότι διενεργούν πλόες στην ανοιχτή θάλασσα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. 4 του άρθρου 2.

Για πλόες που ο λιμένας αναχώρησης και ο λιμένας άφιξης και όλοι οι τυχόν ενδιάμεσοι λιμένες βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα, ή στο ίδιο νησί, τα ανωτέρω ισχύουν, μόνο αν το πλοίο εξέρχεται για μέρος της διανυθείσας απόστασης στην ανοικτή θάλασσα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. 1 του άρθρου 2.»

4. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η απόδειξη πραγματοποίησης ταξιδιού ή χρήσης του πλοίου στην ανοιχτή θάλασσα πραγματοποιείται:

α) Με χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης (AIS) (κατηγορίας A), το οποίο ανταποκρίνεται στα πρότυπα απόδοσης του IMO, όπως αναφέρεται στα άρθρα 6 και 6α της Οδηγίας 2002/59/ΕΚ, η οποία έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 49/2005 (ΦΕΚ 66 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ή

β) με χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 8 της παρούσας, εφόσον δεν έχουν υποχρέωση χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων της περιπτ. α.

2. Οι υποκείμενοι στο φόρο που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, έχουν υποχρέωση εγκατάστασης, σε κάθε πλοίο που εκμεταλλεύονται, συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης (AIS) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 προκειμένου να αποδεικνύεται η πραγματοποίηση δραστηριότητας κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα, ανεξάρτητα εάν εμπίπτουν ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 49/2005, εφόσον δεν κάνουν χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της περιπτ. β' της παρ. 1. Το AIS πρέπει να διατηρείται πάντοτε σε λειτουργία, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες διεθνείς συμφωνίες, κανόνες ή πρότυπα προβλέπουν την προστασία των σχετικών με τη ναυσιπλοΐα πληροφοριών ή την ασφάλεια από έκνομες ενέργειες.»

5. Το άρθρο 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Διαδικασία απόδειξης της διενέργειας δραστηριότητας κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα

1. Ο υποκείμενος που κάνει χρήση των απαλλαγών του άρθρου 1 της παρούσας για μια συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο, έχει υποχρέωση να υποβάλει στην Α.Α.Δ.Ε. δήλωση, απολογιστικά, για κάθε πλοίο, με την οποία δηλώνει ότι για την εν λόγω ημερολογιακή περίοδο πραγματοποίησε δραστηριότητα κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4α του άρθρου 3. Εξαιρούνται από την ανωτέρω υποχρέωση οι μη εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενοι στο φόρο οι οποίοι δεν έχουν υποχρέωση απόκτησης ΑΦΜ/ΦΠΑ για τη διενεργούμενη δραστηριότητά τους στο εσωτερικό της χώρας.

Ειδικά στις περιπτώσεις πλοίων για τα οποία η διενέργεια δραστηριότητας θα πραγματοποιηθεί την επόμενη ημερολογιακή περίοδο από αυτή που χορηγήθηκαν οι απαλλαγές, ή συντρέχει καταστροφή ή απώλεια ή κλοπή την τελευταία ημέρα της ημερολογιακής περιόδου που χορηγήθηκαν οι απαλλαγές, ή βρίσκονται υπό επισκευή ή μετασκευή ή συντήρηση για το σύνολο της ημερολογιακής περιόδου, ο υποκείμενος έχει υποχρέωση δήλωσης της κατάστασης αυτής στην ανωτέρω δήλωση.

Από τη δήλωση αυτή πρέπει να προκύπτει εάν για ολόκληρη την ημερολογιακή περίοδο το σκάφος χρησιμοποιήθηκε με τον ίδιο τρόπο ή αντίστοιχα προέκυψε διαφορετική χρήση του σκάφους σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4α του άρθρου 3.

2. Ειδικά για τα πλοία της παρ. 3 του άρθρου 3 της παρούσας που πραγματοποιούν κυρίως διεθνείς πλόες συνυποβάλλεται με την ανωτέρω δήλωση αντίγραφο του ΦΕΚ της εγκριτικής πράξης νηολόγησης των πλοίων που έχουν νηολογηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317) ή σχετική βεβαίωση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής όσον αφορά σε πλοία τα οποία φέρονται διαχειριζόμενα από γραφεία εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 27/1975 (Α' 77) ή τα πιστοποιητικά αξιοπλοΐας διεθνών πλόων, ενώ για τα αλιευτικά πλοία συνυποβάλλεται η σχετική άδεια αλιείας με τη διάκριση εάν αφορά υπερπόντια αλιεία.

Ως πλοία που ενεργούν κυρίως διεθνείς πλόες θεωρούνται τα πλοία τα οποία νηολογούνται με εγκριτική πράξη (κοινή υπουργική απόφαση) βάσει του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953 ή διαχειρίζονται από γραφεία εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα βάσει του αρ. 25 του ν. 27/1975, καθώς και τα πλοία που έχουν εφοδιασθεί με όλα τα πιστοποιητικά αξιοπλοΐας διεθνών πλόων, βάσει των αντίστοιχων Διεθνών Συμβάσεων (SOLAS, MARPOL, Load Lines), τα οποία διενεργούν αποκλειστικά διεθνείς πλόες.

Ως πλοία υπερπόντιας αλιείας θεωρούνται τα αλιευτικά πλοία που διαθέτουν άδειες αλιείας εκτός χωρικών υδάτων του άρθρου 59 του ν. 4235/2014 (Α' 32) και της κοινής υπουργικής απόφασης 4023/64557/16.05.2014 (Β' 1307).

Από την ανωτέρω βεβαίωση, την εγκριτική πράξη, τα πιστοποιητικά αξιοπλοΐας, καθώς και την άδεια αλιείας ή υπερπόντιας αλιείας πρέπει να προκύπτει η ημερομηνία που αυτά αφορούν.

3. Ειδικά για τα πλοία της παρ. 1 του άρθρου 3 συνυποβάλλεται με την ανωτέρω δήλωση «κατάσταση πραγματοποιηθέντων ταξιδιών» για ολόκληρη την ημερολογιακή περίοδο, στην οποία θα αναγράφονται, ανά ταξίδι, η ημερομηνία, ο λιμένας αναχώρησης, ο λιμένας προορισμού και η διανυθείσα απόσταση, ενώ για το σύνολο της ημερολογιακής περιόδου θα αναγράφονται το σύνολο των ταξιδιών που πραγματοποιήθηκαν καθώς και ο αριθμός αυτών που πραγματοποιήθηκαν στην ανοικτή θάλασσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

Τα πλοία αυτά αν διενεργούν αποκλειστικά δραστηριότητα βάσει συμβατικών υποχρεώσεών τους, αντί της ανωτέρω κατάστασης, συνυποβάλλουν τα παραστατικά που εκδίδονται ή τις συμβάσεις συμβολαίων - ναυλοσυμφώνων που συνάπτονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους αυτών. Ειδικά τα επιβατηγά και επιβατηγά - οχηματαγωγά πλοία τα οποία είναι δρομολογημένα, αντί της ανωτέρω κατάστασης συνυποβάλλουν τη δήλωση δρομολόγησής τους καθώς και τυχόν σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας.

Ειδικά τα ημερόπλοια του ν. 4256/2014 υποβάλλουν τη/τις δήλωση/δηλώσεις της περίπτ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4256/2014, όπως ισχύουν για ολόκληρη την ημερολογιακή περίοδο.

4. Ειδικά για τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής του ν. 4256/2014 και έως την έκδοση της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της παρ. 2.α. του άρθρου 7 του ν. 4256/2014, συνυποβάλλεται με την ανωτέρω δήλωση «κατάσταση πραγματοποιηθέντων ναύλων» για ολόκληρη την ημερολογιακή περίοδο, στην οποία αναγράφονται, ανά ναύλο, η ημερομηνία έναρξης και λήξης αυτού, καθώς και ο λιμένας αναχώρησης.»

6. Το άρθρο 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Μεταβατικές Διατάξεις

Για την ημερολογιακή περίοδο από 1.4.2018 έως και 31.12.2018 και για τις χορηγηθείσες απαλλαγές της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 27 εντός της περιόδου αυτής θεωρούνται ως πλοία που διενεργούν

δραστηριότητα κυρίως στην ανοικτή θάλασσα τα πλοία της περ. (ι) της παρ. 1 του άρθρου 27 που διενεργήσαν πλόες στην ανοικτή θάλασσα.»

7. Μετά το άρθρο 7 προστίθεται νέο άρθρο 8 ως κάτωθι και το ισχύον άρθρο 8 (με τίτλο «Λοιπά θέματα») αναριθμείται σε άρθρο 9, ενώ το ισχύον άρθρο 9 (με τίτλο «Έναρξη ισχύος») αναριθμείται σε άρθρο 10:

«Άρθρο 8

Χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής για την απόδειξη της διενέργειας δραστηριότητας κυρίως στην ανοικτή θάλασσα

1. Έως την 31.5.2019 δημιουργείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ηλεκτρονική εφαρμογή για την παρακολούθηση των πλοίων/σκαφών που δεν έχουν υποχρέωση να διαθέτουν ηλεκτρονικά συστήματα της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 στην οποία καταχωρίζονται, η άφιξη του πλοίου/σκάφους στους λιμένες που προσεγγίζει κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του καθώς και οι γεωγραφικές συντεταγμένες των λιμένων αυτών, προκειμένου για την απόδειξη της διενέργειας δραστηριότητας κυρίως στην ανοικτή θάλασσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της παρούσας.

2. Η επιβεβαίωση των στοιχείων στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 1 πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν υποβολής έντυπης ή ηλεκτρονικής μέσω της εφαρμογής δήλωσης άφιξης.

3. Αρμόδιες Υπηρεσίες ορίζονται οι Λιμενικές Αρχές και έδρες Ναυτιλιακών Ακολουθών του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, υπό τον συντονισμό, την καθοδήγηση και την παροχή οδηγιών της Διεύθυνσης Ναυτιλιακών Επενδύσεων και Θαλασσίου Τουρισμού της Γενικής Διεύθυνσης Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

4. Η δήλωση άφιξης υποβάλλεται από τον πλοίαρχο ή τον κυβερνήτη του σκάφους. Στη δήλωση καταχωρίζονται η ημερομηνία άφιξης, τα στοιχεία του πλοίου/σκάφους καθώς και τα στοιχεία του πλοίαρχου ή του κυβερνήτη αυτού. Στην περίπτωση επαγγελματικού πλοίου αναψυχής δηλώνονται και τα στοιχεία του ναυλοσύμφωνου, βάσει του οποίου διενεργείται η δραστηριότητα στην ανοικτή θάλασσα.

5. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες κατά την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής της παρ. 1 πιστοποιούνται, καταχωρίζοντας τα στοιχεία πρόσβασης των υπηρεσιακών χρηστών καθώς και των διευθύνσεων «IP» των Η/Υ που θα χρησιμοποιούνται για την καταχώριση στοιχείων στην εφαρμογή.

6. Έως την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου οι δηλώσεις άφιξης υποβάλλονται εντύπως και θεωρούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της παρ. 3. Οι θεωρημένες δηλώσεις άφιξης ή αντίγραφα αυτών συνυποβάλλονται με τη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 στην Α.Α.Δ.Ε. για την απόδειξη της διενέργειας δραστηριότητας στην ανοικτή θάλασσα.»

Άρθρο 2

Έναρξη Ισχύος - Μεταβατικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση ισχύει από 4.10.2018, ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΠΟΛ 1177/2018. Τυχόν απαλλαγές του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ που δεν χορηγήθηκαν έως την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας βάσει της ΠΟΛ 1177/2018, δεν χορηγούνται αναδρομικά.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Δεκεμβρίου 2018

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός
Οικονομικών

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ**

Ναυτιλίας και
Νησιωτικής Πολιτικής

**ΦΩΤΙΟΣ - ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ
ΚΟΥΒΕΛΗΣ**